

2 ЮНИ - ДЕН НА БОТЕВ И ЗАГИНАЛИТЕ ЗА
НАЦИОНАЛНО И СОЦИАЛНО
ОСВОБОЖДЕНИЕ НА БЪЛГАРИЯ

Курдж

Списание за социални права и интеграция • Година XXVI • Брой 6 • юни • 2017 г. • Цена 0.50 лв

ЧЕСТИТ 1 ЮНИ, ДЕЦА!

**А ПЪК ИДЕ И ЛЯТОТО -
НЕКА ДА Е СЛЪНЧЕВО
И НЕЗАБРАВИМО!**

Акцент

3 - 4

**ПИСМО ОТ НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНИ ОРГАНИЗАЦИИ
НА И ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ
ДО Г-Н БИСЕР ПЕТКОВ - МИНИСТЪР НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА**

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

7 - 12

ДОПИСКИ от Разград, Троян, Батак, Своге, Любимец,
Горна Оряховица, Поморие, София, Твърдица, Балчик

Юбилей

13 - 15

РАВНОСМЕТКА

16 - 24

Отчетно-изборна кампания в СИБ - информации от
Ловеч, Пловдив, Белово, Враца, Кубрат, Исперих,
Разград, Хасково

Справочник

25 - 26

Арт-седянка

27 - 32

Памет

33

Любопитно

34 - 39

Паметта на България

40

4 юни - Света Петдесетница,
Ден на Света Троица

24 юни - Рождество на Йоан Кръстител,
Еньовден

29 юни - Св. Петър и Павел

ПИСМО ОТ НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА И ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

Членове на Националния съвет за интеграция
на хората с увреждания към Министерски съвет

ДО Г-Н БИСЕР ПЕТКОВ - МИНИСТЪР НА
ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

УВАЖАЕМИ Г-Н ПЕТКОВ,

В последните месеци чрез средствата за масова информация се разпространяват данни и твърдения за хората с увреждания, които са в разрез с данните на европейската и националната статистика, подхвърлят се обобщения за всички хора с увреждания и квалификации, като "фалшиви инвалиди", "лъжливи експертни решения" и др., повтаряни охотно от политици, висши държавни чиновници, социолози и журналисти. Особено опасни за демокрацията и Европейското развитие на България е включването в предизборни платформи и обещания, в т.ч. и от коалиционни партньори на идеи, предложения и проекти за нормативни документи, основаващи се на тези неверни данни. Пример за такива антиконституционни и противозаконни намерения са декларации за предстоящо увеличение на минималните пенсии със средства, отнети от т.н. "фалшиви пенсионери за инвалидност". Възниква въпросът за остро противопоставяне на едни групи пенсионери на други, с което се срина пенсионната уредба и се орязват законните доходи на голяма част от населението, предимно хора с увреждания, които ще изпаднат под линията на бедността.

Една от екзотичните идеи на МТСП и, както личи подкрепена от МФ, е да се икономисат от инвалидните пенсии 600 млн. лв., с които да се индексират всички останали пенсии със средномесечния осигурителен доход през 2009 г., считано от 01.01.2019 г. По този начин ще се замести принципът за възмездност на пенсионното осигуряване с политическа целесъобразност. За да се отдели такава сума от общо 1.7 млрд. лв. планирани в бюджета на НОИ за инвалидни пенсии, означава да се намалят инвалидните пенсии с повече от 35 %. Тези 600 млн. лева подозрително съвпадат със сумите, които ще се икономисат от 35% на-

▶ ПИСМО ОТ НАЦИОНАЛНО ...

маление на средствата за инвалидните пенсии - това ни напомня за стъкмистика.

Съгласни сме, че има недействителни решения на ТЕЛК, но едва ли ще се докаже такъв процент "фалшиви инвалидни пенсии". Това ще бъде оправдание за масово занижаване процента за нетрудоспособност при освидетелстване и преосвидетелстване на хора с увреждания от експертните медицински комисии, преминали в системата на НОИ. Посочва се и механизмът, с който да се изпълни тази задача – преминаване на комисиите за медицинска експертиза от МЗ към НОИ.

Имаме основателни предположения, че ще се отиде към административно налагане на рестриктивни критерии за издаване на решения на ТЕЛК, както и че ще се намали процентът загубена работоспособност или вид и степен на увреждане (до 18 г. възраст и над пенсионна). Всичко това означава, че едни хора с увреждания ще получат по-малки пенсии, а повече от 150 000 лица с увреждания ще ги загубят напълно и всичко това **без да са предприети сериозни мерки срещу нарушителите в системата**. Категорични сме, че трябва да бъдат отстранени от системата само нарушителите, а не покрай мокрото да изгори и сухото.

Според данните, публикувани в интернет страницата на НОИ (стат. бюлетин, пенсии към 31.12.2016г. стр. 7):

Броят на лицата с увреждания, получаващи инвалидни пенсии, са както следва:

I. Фонд „Пенсии“:

1. Инвалидност поради общо заболяване (от трудова дейност) -	455 124
3. Инвалидност поради общо заболяване – ЗПЗСК (от тр. дейност) -	638
5. Инвалидност поради общо заболяване – СВОК (тр. дейност) -	814
	Общо 456 576

III. Фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност":

2. Военна Инвалидност	2 652
9. Социални пенсии за инвалидност	49 793
	Общо 52 445
	Всичко : 507 569

Лицата, които са с ТЕЛК за намалена работоспособност от 50 до 71%, не получават $\frac{1}{4}$ (25%) от социалната пенсия за инвалидност (в размер между 31 до 33 лв) - по данни на НОИ те са 160 208. Към тези лица прибавяме още лицата, които получават пенсии, несвързани с трудова дейност - 52 445.

Общо лицата, които не получават добавката от $\frac{1}{4}$ социална пенсия (до 33 лв) са 212 653. ▶

- Лицата, които получават втора пенсия за инвалидност, равна на 1\4 (25 %) от социалната пенсия за инвалидност (в размер до 33 лв.) са 294 916 и броят им постоянно намалява, тъй като освидетелстваните и преосвидетелстваните лица след 01.01. 2015 г. губят това право, а 25 % от “социалните пенсии”, които продължават да се изплащат на правоимащите лица, са замразени на размера от 2014 г.

Несъмнено налагането на подобни идеи, като преминаване на комисиите за медицинска експертиза от МЗ към НОИ, водят до прилагане на административни мерки, които ще доведат до “производство” на хората с увреждания по планов път, в зависимост от размера на дефицита в НОИ чак до 2055 г.

Нарушава се член 4, точка 4 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, която по наше настояване беше ратифицирана от Народното събрание през 2012 г.

Всичко това ще има отрицателен социален ефект, като изпрати под линията на бедността от 314 лв множество хора с увреждания, независимо от изправността на техните експертни решения. Като се има предвид издигането на отговорни позиции в държавните структури на лица с подобни разбирания, съществува реална опасност те да прераснат в държавна политика, а това ще се отрази неблагоприятно върху Председателството на България на Европейския съюз през 2018 г.

Уверяваме Ви, че българските неправителствени организации – членки на редица европейски организации, ще запознаят европейската общественост с българския опит при решаване на сложни социални проблеми.

НИЕ НАСТОЯВАМЕ ЗА:

1. Въвеждане системата за оценка на функционалността (ICF) на Световната здравна организация (СЗО).

2. Оптимизиране на медицинската експертиза като подкрепяме предложението да се премине към реструктуриране на органите на медицинската експертиза - в единна административна структура, подчинена на МЗ, включваща НЕЛК, ТЕЛК, РКМЕ. Това ще доведе до ефективен контрол върху цялостната дейност на медицинската експертиза.

3. Да стартира изградената електронна информационна система на медицинската експертиза, като НЕЛК започне да предоставя информация на Агенцията за хората с увреждания, с което да се създаде необходимото условие за прозрачност и контрол върху експертизата от всички заинтересовани институции. Да се въведе Електронна здравна карта и електронно досие.

4. Да се изключат бъдещи действия от страна на правителството (като, например, лишаване от инвалидна пенсия на работещите с увреждания), които могат да доведат до социално напрежение и са стъпка на-

►

▶ ПИСМО ОТ НАЦИОНАЛНО ...

зад от завоювани в годините позиции, относно социалната политика за хората със специфични възможности. Съгласни сме, че е необходима реформа в законодателството, касаещо оптимизиране на системата на медицинската експертиза и предприемане на мерки за оптимизиране на нейните структури. Тази реформа обаче не бива да бъде на **гърба на хората с увреждания**.

5. Да се разработи компенсаторен механизъм, за да се получават отнетите 25% социална пенсия от хората с трайни увреждания, например под формата на месечна социална помощ за лице с трайно увреждане.

6. Размерът на елементите, формиращи интеграционната добавка по Закона за интеграция на хората с увреждания, да се определят като процент от минималната работна заплата за страната.

7. Да се увеличи размерът на интеграционната добавка за балнеолечение и рехабилитационни услуги, съобразно действителната им стойност.

8. Да се включат в списъка на помощните средства, медицински изделия и приспособления за хора с увреждания към ППЗИХУ нови позиции, отговарящи на съвременните технологии и производство и на новите заболявания.

9. Да се осигури държавна и социално-икономическа защита на специализираните предприятия и кооперации на хора с увреждания, в това число да се актуализира Списъкът по ЗОП с номенклатурите, които присъстваха преди драстичното редуциране на съществуващия списък.

10. Да се решат проблемните сфери за ефективно участие на национално представителните организации на и за хора с увреждания като законен социален партньор на правителството в социалната политика в сферата на хората с увреждания.

11. Да се създадат условия, гарантиращи достъпно образование на всички лица и деца с увреждане.

12. Да се гарантира достъпната архитектурна среда.

13. Да се предприемат активни действия, за да се спрат атаките от страна на коалиционни партньори срещу хората с увреждания като се преустанови противопоставянето на тази група спрямо пенсионерите с най-ниски пенсии.

14. Като доходен критерий за различните видове доплащания за хората с увреждания да бъде приета линията на бедността.

15. Да се излезе с официални актуални данни на НОИ пред българската общественост за броя на хората с увреждания, за броя на получаващите инвалидни пенсии и др.данни. ■

ОТВУК ОТ КРАСИВИ ПРАЗНИЦИ И НЕЗАБРАВИМИ ПЪТЕШЕСТВИЯ

РАЗГРАД

Елена ЕНЕВА

Великденска изложба-базар в Разград събра десетки представители на различни организации в подкрепа на социално слаби абитуриенти. Мероприятието беше организирано от Федерацията на жените с председател Любка Стоянова на 13 април. Тя уточни, че благотворителната инициатива се провежда за осемнадесета поредна година с подкрепата на община Разград.

Разбира се, ОО на СИБ заяви своето участие още в самото начало. Въпреки, че самите те - хората са в неравностойно положение, предложиха домашно приготвени козунаци, баници, печива, обредни питки, сладкиши, писани яйца, картички и великденски сувенири. Каузата подкрепиха и редица фирми. Председателката на организацията Иванка Петкова отдели специални грижи за естетичното подреждане на продуктите и достойното представяне на ОО на СИБ. Тази година се очаква събраните финансови средства да зарадват по-голям брой млади хора! ■

ТРОЯН

На Велики четвъртък 13.04.2017 г. в Основна организация на СИБ - гр. Троян кипеше трескава подготовка за Великден. Боядисвахме яйца и подготвихме безплатни пакети за Нашите членове първа група с чужда помощ, които нямаха възможност да присъстват на организирания Великденски празник в ресторанта. Той се ►

ТРОЯН

проведе на 18.04.2017 г. в 12.00 часа. Около 70 човека хапнаха вкусен обяд и се забавляваха под звуците на жива музика. Най-вълнуващото за всички бе дългоочакваната празнична томбола от която почти всеки спечели малка предметна награда. ■

БАТАК

В първия работен ден след Великден се събрахме в клуба да отпразнуваме най-светлите християнски празници - Лазаровден, Цветница и Великден. Всички присъстващи от ОО на СИБ „Здравец“ бяха много емоционални. Всеки разказваше как е отпразнувал в своя дом зтези хубави дни... Всеки в своя дом за Цветница е отнесъл върбова клонка от черква за здраве и късмет. Но най-емоционалният разказ беше за Велики четвъртък, когато всеки се е приготвял за най-светлия празник - Великден. И на нашата великденска маса имаше домашно приготвени козунаци, курабийки и прекрасно боядисани великденски яйца. По стара традиция всеки подари на другите присъстващи по едно яйце за здраве и късмет. Накрая се повеселихме. ■

Виолета ПЕТРОВА**СВОГЕ**

В края на април ОО на СИБ - Своге организира за своите членове екскурзия до Република Сърбия с лицензиран туроператор. В Белград ни чакаше екскурзоводка за панорамна обиколка на града. Разгледахме крепостта Калемегдан, издигната през първи век от римляните и впоследствие достроявана от византийци, османци и австрийци. Тя е свързана и с Първа и Втора Белградска легия на Раковски. И още забележителности - сградата на Парламента, устието на р. Сава и най-големият храм на Балканите – „Св. Сава“. А вечерта имаме страхотен купон в ресторанта с жива музика.

На другата сутрин тръгнахме за Ниш - посетихме паметника Чергар, където бяхме посрщнати с хляб и сол от г-н Селомир Маркович-Селе. Почерпиха ни още с

кафе в джезве, плодове и сладкиши и с люта ракия. Паметникът е построен на мястото на битката при Първото сръбско въстание през 1809 г. в памет на смелите войници и техния командир Стефан Сенделич, загинал там. Ние слушахме и правехме съпоставка с битката на връх Шипка у нас и костницата в Батак... След това посетихме кулата с черепите на 952-ма войници, издигнат след битката на Чергар. Накрая посетихме Нишката крепост - една от най-запазените и красиви крепости в централните Балкани.

Благодарим на нашия шофьор на автобуса, на ръководителя Здравко Иванов и на Велина Пешева - член на УС на ОО на СИБ в Своге за хубавата екскурзия и прекрасните ни преживявания!

ЛЮБИМЕЦ**Мариана ПОПОВА**

Великден е този ден в живота на милиони хора, който възражда надеждата за по - благотворен живот, за повече успехи и щастие, което да даваме и да получаваме. И тъй като сме хора, единственото чудо, на което трябва да се уповаваме, е да успеем да съхраним човечността си един към друг, да протегнем ръка на нуждаещите се и да проявяваме толерантност и уважение към хората, които са различни.

Под мотото на тези послания на светлия християнски празник в гр. Любимец кметът ни инж. Анастас Анастасов организира за пореден път почерпка с топъл обяд и великденски козунак за всички членове на Сдружение на инвалидите с физически увреждания „Светлина“. По лицата на присъстващите се четеше радост и сърцата им се изпълниха с упование за мир и светлина. На инициативата на

ЛЮБИМЕЦ

*Кмета се отзоваха почти всичките членове на сдружение-
то и изразиха своето задоволство и искрена благодарност
както към него, така и към целия му екип. Кметът пък,
трогнат от отношението на хората и съпричастен към
съдбата им, ги сюрприза с още един подарък - обеща им ек-
скурзия през следващия месец по избран от тях маршрут.*

Милка СТЕФАНОВА

За хората от ОО на СИБ - Горна Оряховица с председател Данка Петрова беше организирана екскурзия до местата, където са полагани основите на българската държава. Преди Плиска и Преслав автобусът спря при Двора на буквите - издялани от специален арменски камък от арменски приятели. Всяка буква е висока колкото човешки ръст. Майсторите са вплели и символи – например, в буквата „Б“ е изобразен основателят на българската държава, в „Е“ – елен и т.н. Внушителни са и образите на владетеля и творците на азбуката в двата срещуположни края на Двора – те обединяват музейния ансамбъл. Учителки бяха довели учениците си, за да получат свидетелството си на

ГОРНА ОРЯХОВИЦА

това забележително място.

В Плиска разгледахме Базилика-та, надникнахме в Ханската шатра, поклонихме се пред паметника на чешкия учен Шкорпил, посветил живота си за увековечаване паметта на основоположниците на българската държава. После се изкачихме в подножието на Мадарския конник, в Преслав преминахме през целия исторически комплекс до Златната църква. Екскурзията ни завърши пред импозантния паметник „1300 години България“ над Шумен. Благодарим за екскурзията, която ни повиши настроението и самочувствието на българи. Благодарим и на шофьора на автобуса Стефан Горанов. ■

Снимка Данка ПЕТРОВА

Желязка ДИМИТРОВА

На 21.04.2017 год. в Клуба на хората с увреждане по инициатива на Управителния съвет на Общинската организация на СИБ "Елпида" - гр. Поморие, съвместно с пенсионерския клуб „Анхиало“ организирахме безплатен преглед на слуха на желяещите членове. Представителят на специализираната фирма за помощни средства за хора с увреждания от Бургас запозна присъстващите с възможностите при установен процент загубена

ПОМОРИЕ

глухота да се снабдят безплатно със слухови апарати и батерии по реда на Наредба № 2 на МТСП. ■

СОФИЯ

Ние, членовете на дружеството в кв. Орландовци към столичната Регионална организация на СИБ „Св. София“ не преставаме да работим с радост и ентузиазъм за по-

интересен живот. Въпреки мразовитите дни в началото на годината, отбелязахме Бабинден и първия рожден ден на дружеството – 22 януари. Събрахме се в залата на НЧ „Райна Княгиня“ в квартала и си направихме чудесно тържество. Празнувахме

заедно и рождените дни на Румяна Божилова – касиерката и на председателката Красимира Динкова. ■

ТВЪРДИЦА

Членовете на клуба на СИБ „Вяра, Надежда и Любов“ решиха тази година да уважат рождениците на четиримесечие. А те се бяха подготвили отлично. В определения ден и час залата бе

Радка ЗЛАТЕВА

нова поздрави рождениците със стихотворението. „Рожден ден“. Поздравени бяха от председателя и новоприетите членове. От тяхно име отговори Райна

изпълнена от хората, които активно участваха в подготовката. Семейство Денка и Иван Колеви подариха на рождениците голяма торта, безалкохолно и ядки.

Празникът бе открит от председателя г-н Свещников. Радка Ива-

Вълчинкова, която изказа задоволство от обстановката в клуба, от сърдечния прием и пожела все така да се събират и веселят.

По време на обяда се чуваха закачки и шеги. Звучеше забавна музика, имаше песни и танци. ■

Деспина МАРИНОВА

БАЛЧИК

В докладна записка до кмета на община Балчик от 03.02.2017 г. изложихме проблема за достъпна на хората с увреждания в градския транспорт. И вече от марш в нашия град се движат два автобуса, снабдени с платформи за инвалидни колички и с ниски стъпала. През април общината отчете, че няма комплекс за услуги, които качествено да подпомагат местното население в моменти на трудности. И за целта на ул „Дионисополис“ № 3 – в центъра на Балчик, ще се освободят два общински имота за обособяване на Център за социална рехабилитация и интеграция. Благодарни сме на кмета и на общинската администрация за човешкото отношение към хората в неравностойно положение. ■

Осемдесетгодишна чаровница

Цанка ОДАЖИЙСКА

Животът я ощети, но и много ѝ даде. Тези 80 години, които навърши в ранна пролет, никой не може да ѝ ги даде, макар че животът ѝ е бил много жежък...

Крепило я е майчинството, защото ѝ подари две дъщери и един син - Таня, Роса и Иван. Радват я и внуците Ивка, Моника, Венци и Любчо. Те са богатството и ѝ дават сила да се бори с многото болестки, които са я налегнали. Духа ѝ дух крепят и нейните приятели от Туристическата група на ветераните и не ѝ позволяват да остарява.

Това е моята приятелка Лалка Колева от Габрово, член на организацията на СИБ и Дневния център за възрастни хора в града.

Родена е в изключително красивото селце Езеро, Габровско, откъдето се виждат и Шипка, и Бузлуджа, в бедно селско семейство с шест деца. Баща ѝ починал на 48 години - бил известен във всички села бъчвар. А майка ѝ, макар и инвалидизирана, сама отгледала децата. Лалка учила в село Потока и после в с. Етър на пансион до 7-ми клас. После се занимавала със селскостопанска дейност. Гледала добитък и показвала на децата как се раждат и гледат животни...

На 13 години Лалка почва работа във В.Т.К. „В.Коларов“. При проверка са я криели в сандъка с шипулите... Омъжва се на 18 год. и ражда две деца. На 29 г. автобус смазва съпруга ѝ. Принудена

мейство с шест деца. Баща ѝ починал на 48 години - бил известен във всички села бъчвар. А майка ѝ, макар и инвалидизирана, сама отгледала децата. Лалка учила в село Потока и после в с. Етър на пансион до 7-ми клас. После се за-

► Осемдесетгодишна...

е да се омъжи втори път и ражда третото си дете, но и вторият ѝ съпруг умира. Отглежда си сама децата и заради това работи като санитарка, но се разболява, инвалидизират я и я приемат в ТПК „Дружба“. Успява с много лишения да си купи жилище и да изучи децата си. Някои от тях вече са в чужбина.

Нейните приятели туристите я наричат майка-героиня. Силно вярва в Бог, въпреки че пътят ѝ е осеян с много лоши моменти, които с упоритост преодолява. Не я изоставят дъщерята Таня и синът Иван, които живеят в града.

Тя участва във всички походи, а вече другарче ѝ е бастунчето. Всяка неделя с групичка верни съмишленици се отпра-

вя по близки дестинации с раничка на гърба. А Лалка е зевзек - весели със скетчове и сценки и песни всички ни. Написала е и химна на групата - ето стихче от него:

„...Всички пеем, пеем и се смеем.
Сто години дай-Бог да живеем,
че сърцата ни са млади,
пък и ние не сме стари...

Участва във Вокална група „Незабравка“ към Дневен център за възрастни хора с ръководител Митко Маринов и в центъра за диабетици. Болният ѝ крак често ѝ скроява лоша шега, но тя не му се дава и с бастунчето преодолява болката и е вярна и отговорна на репетициите. Забавлява приятелите си по съдба и в организацията на СИБ - вечно ведра и усмихната!

На голямата трапеза в ресторанта тя събра многолюдното си семейство. Дойдоха близките ѝ хора и от чужбина. Имаше много сълзи и песни, цветя и подаръци. Голямата торта беше поръчана от внучката ѝ от Холандия.

Бъди жива, здрава и щастлива, приятелко, сред обичащите те хора! Живей за мига и върви достойно по пътеката, която Бог и съдбата ти е начертала и нека краят ѝ бъде далече, далече! ■

50 ГОДИНИ ПО ОБЩИЯ ПЪТ НА СЕМЕЙНОТО ЩАСТИЕ

Елена ЕНЕВА

Златната сватба е голям повод за празнуване, защото не много семейства успяват да я стигнат. Такава сватба имаха щастие то да отбележат Мария и Милан Миланови от Разград. Да споделят радостта им пристигнаха от стотици километри техните деца и приятели.

Приятна изненада-подарък поднесоха на семейство Миланови приятелите им от ОО на СИБ, като направиха възстановка на типична капанска сватба, такава, каквато е имало семейството преди 50 години. Ритуалът включваше вземане на булката, прибулване, извеждане на булката със

съответните традиционни песни и наричания, сватбено празненство. Поставени в ролята на младоженци, двамата трябваше отново да заявят желанието си да продължат брачния си съюз. С нови брачни халки, с ново „ДА“ и „Горчиво“, пред десетки гости Мария и Милан положиха подписите си в подкрепа на желанието си да продължат заедно житейския си път. Председателката на организацията – Иванка Петкова в качеството си на „длъжностно лице“ обяви гражданския брак за продължен. Празникът продължи

традиционно с подаръци и пожелания като това:

Нека щастие то им да е вечно, всепоглъщащо и заливащо!

Нека любовта им винаги да е така нежна и възлюбваща! ■

НАЙ-ГОЛЕМИЯТ КЛУБ НА СИБ В ЛОВЕЧ ОТЧЕТЕ БОГАТА ДЕЙНОСТ

Марияна ДОНЧЕВА

ЛОВЕЧ

Здравни беседи и срещи по различни теми, излети, екскурзии в страната и чужбина и гостуване на сродни клубове... Широка и разнообразна бе дейността и през 2016 г. на ловешкия клуб на инвалидите и пенсионерите в кв. „Вароша“, посочи председателката Мария Йонкова. По традиция тя събра членовете на клуба в приятната атмосфера на най-големия ресторант в града, за да отчете работата си.

„382 човека наброяват членовете на клуба, който е най-големият не само в общината, но и сред най-многочислените в страната. Всяка година се увеличават желаещите да бъдат с нас. И всеки от вас работи и дава от себе си, за да е по-интересен животът ни заедно“, подчерта председателят.

„Събираме се всеки четвъртък и разглеждаме по-значимото за седмицата – отбелязваме национални и местни празници, рождени дни на нашите членове, беседваме по важни теми или пък идваме, за да прочетем пресата или просто да си поговорим“, каза Йонкова. И не спести критики към себе си, че здравните беседи през годината са били по-малко на брой от предишната. А тези беседи често са съчетани с прегледи от специалисти, за които помага и община Ловеч. От няколко години се работи по здравен проект и в града гостуват за консултиране на пациенти известни специалисти от страната.

Освен че провеждат редовно своите сбирки, членовете на клуба създават и своя летопис - в специален албум отразяват най-незабравимите срещи и посещения. Води се стриктно книга за направените в полза на клуба дарения, точно се отчитат разходите по различни поводи и нужди. В дневния ред на годишното събрание присъстваше и финансов отчет, така че всички да са наясно с направените разходи.

Посещение на театрални постановки, културни събития или пък участия в обществени мероприятия също са част от общия живот. Беклемето и Айдушкото сбирще в Троянския Балкан, Златни пясъци, Созопол, Мелник, Банско, а дори Венеция, Загреб, Ниш и Белград са спирки от туристическите маршрути през миналата година. Разменени са и гостувания с клубове от Елин ▶

► Пелин, Ботевград, Плевен, Левски, Пордим, Троян...

„Клубният съвет и напред ще продължи да работи за достоен живот и равнопоставеност в обществото“, увери Мария Йонкова и благодари на всички за работата през 2016-та. Тя очерта

още по-амбициозна програма за настоящата година.

„Вашият клуб е не само най-големият в община Ловеч, но и най-работещият. И останалите клубове могат да черпят опит от вас. Пожелавам ви дълго време да сте заедно, за се чувствате спокойно, да сте единни и прекарвате много приятни мигове в този състав“, пожела зам.- кметът В. Христов. Като ресорен заместник-кмет по образование, култура, здравеопазване и социална политика той бе специален

гост на отчетното събрание заедно с председателя на регионалната организация на СИБ Иван Лазаров.

След като приключи официалната част на събранието всички клубни членове танцуваха и се веселиха от сърце. Сред тях беше и 95-годишният Стойко Велев, който не пропусна да се включи в танците. ■

ПЛОВДИВ

Кичка ГЕОРГИЕВА

На 12 април ОО на СИБ – Пловдив проведе своето годишно отчетно събрание. Гости бяха Пенка Чаушева – представител на общината и Смиляна Запрянова – Председател на РО на СИБ – Пловдив. В доклада, изнесен от председателката на ОО на СИБ Анахид Харатюнян, бе подчертано, че тази дейност е огромяна и това е резултат от голямата активност на ръководството. Особено доволна е Гинка Танева, завеждащ културно-масовата работа - че всички се включват в различните мероприятия.

Подчертано бе и доброто сътрудничество с общинската администрация, с районните кметове, с

**Подчертано бе доброто
сътрудничество с общинската
администрация, с районните
кметове, с агенцията
по заетостта и др.**

агенцията по заетостта и др.

Някои от членовете изказаха благодарност и към председателката г-жа Харутюнян за това, че винаги е готова да помогне, независимо от заетостта си. Други заявиха, че редовните срещи в четвъртъците са също много полезни, защото на тях присъства и г-жа Запрянова и при необходимост консултира хората по интересувачи ги въпроси. Та заяви също, че благодарение и на пловдивската ОО на СИБ, Регионалната е класирана на трето място в страната по качеството на финансовата отчетност. ■

БЕЛОВО

На 18 април 2017 г. в сградата на община Белово се проведе годишно отчетно събрание на Клуба на СИБ в Белово. Интересът към събранията беше голям, на него присъстваше и г-жа Петя Маринова – координатор на СИБ за регион Пазарджик.

УС изказа голямата си благодарност към кмета на община Белово инж. Костадин Варев за отзивчивостта и ангажираността му към моралните и материалните проблеми на хората с увреждания. Благодарение на него клубът продължава да съществува, да

Клубът е сформиран през 2006 г., броят на членовете расте всекидневно и към момента вече те са 183-ма души

се развива и да излезе начело пред много други общини.

След приключване на деловата част от годишното отчетно събрание, хората се почерпиха и повеселиха. Обядът по традиция беше осигурен от кмета, за което отново му благодарим. ■

Годината бе изпълнена с непредвидени обрати на съдбата, горчивина и болка, но и с много радостни възлнения от постигнати резултати в работата на УС на ОО на СИБ в Региона

Общото делегатско отчетно събрание на Регионалната организация на СИБ-Враца, проведено през май, прие отчетите на Председателя на УС Камелия Петкова и председателя на РКРК Дарина Далийска. Гласувани от присъстващите бяха и отчетите за бюджет 2016 г., проектобюджета и насо-

ВРАЦА

Галина ГАНОВА

ките за работата през 2017-та.

„Годината бе изпълнена с непредвидени обрати на съдбата, горчивина и болка, но и с много радостни възлнения от постигнати резултати в работата на управителните съвети на основните общински организации в Регион Враца“, подчерта Камелия Петкова и изказа огромната си почит към паметта на покойния Начо Начев - дългогодишен председател и координатор за региона. В ▶

► доклада
й бяха из-
броени
приети-
те важни
конструк-
тивни ре-
шения за
развитие-
то на орга-
низацията,
в телегра-

фен стил и по азбучен ред, бе раз-
гледана и дейността на всяка от
общинските организации. Така
стана ясно, че:

- През 2016 г. членовете в об-
щина Бяла Слатина са били 299.
Проведени са 10 мероприятия по
повод рождени и именни дни и
традиционни български празни-
ци, организирани са 4 екскурзии,
а 15-членната певческа група е
завоювала медали на фестивала
в Перник, огласяла е сцените във
Враца, Селановци, Сухаче, Търна-
ва, Попица и Малорад.

- Врачанската общинска орга-
низация е наброявала 191 чле-
нове. Проведени са две екскур-
зии през септември и ноември,
чествани са 4 празника, между
които и една среща-разговор с
Общинска и Областна админи-
страции и Дирекция „Социално
подпомагане“ в навечерието на
3-ти декември.

- Най-младата и малочислена
организация в региона е тази на
Малорад - с 53-ма членове, които
се събират всяка сряда в клубна-
та база. В знак на съпричастност
към проблемите на инвалидите

екс-депутатът от Врачански рай-
он Георги Божинов им подарил
кафе-машина.

- Най-голямата общинска орга-
низация във Врачанско е в Мез-
дра - с 310 членове. През 2016-та
за тях са организирани 4 празни-
ка и 14 екскурзии, половината от
които са дву- и тридневни. Ор-
ганизацията е участвала актив-
но в инициативата „Да изчистим
България“, както и в иновативно-
то културно мероприятие на НЧ
„Просвета“ - „Фрий фест магята
на Мездра“. Отбор КГБ, съставен
съвместно с пенсионерски клуб
„Мездрея“, зае първите места на
зоналната и държавната Гимна-
страда в категория „Гимнастика с
танц“. Не е пропуснато и ежегод-
ното Великденско боядисване на
яйца за потребителите на услугата
„Осигуряване на безплатен топъл
обяд за социално слаби лица“.

- Общинската организация в
Мизия обединява хората с увреж-
дания в Софрониево и Крушови-
ца и наброява общо 133-ма души.
През 2016 г. те са имали възмож-
ност да участват в 9 екскурзии, от-
белязали са 11 празника, имат и ►

изяви с певческите си групи.

- В Роман членуват 69 лица. УС е организирал 2 заседания и 2 събрания, 4 екскурзии съвместно с местния пенсионерски клуб. Взели са участие и в инициативата „Да изчистим България“.

- Селановци е с 57 членове. Въпреки своята малочисленост, хората са инициативни и активно участват в организираните прояви - кулинарна изложба под надслов „Баба готви по-добре“, редица празници за именни и рождени дни, традиционни и местни обичаи. Саморъчно са изплели мартеници за деца и бедни хора, боядисвали и подарявали перашки. Селановци и Малорад организирали помежду си и обмяна на опит.

В заключение Камелия Петкова обобщил, че и в седемте орга-

ВРАЦА

низационни структури на РО са проведени десетки, дори стотици консултации на нуждаещи се, на места се извършва услугата „измерване на кръвно налягане“,

празнуват се рождени дни, пжсозвот си различни обреди и обичаи, работи се с новите лица за приобщаването им в организацията, ръководствата са в пряко взаимодействие с общинските администрации и институции, имащи роля в живота на хората с увреждания, кметовете също помагат с каквото могат. Всички отбелязани празници и пътувания са с едничката цел - да обогатяват духовно трудния живот на хората с увреждания, да ги интегрират в обществото и най-важното - да ги накарат да се чувстват щастливи и значими!

На форума присъстваха 21 делегати, отсъстваше един по уважителни причини. За протоколчик единодушно бе избрана Жасмина Баръмова. ■

КУБРАТ

Светломир КИРОВ

Гости бяха председателят на ОО на СИБ в Разград Иванка Петкова, представители на ОО на СИБ в Разград, Исперих и Завет.

Отчет за дейността на УС направи г-н Няголов. В

**В Кубрат се състоя
общото годишно отчетно
събрание на ОО на СИБ
с председател
Радослав Няголов**

него бе отбелязано, че сега в организацията членуват 1 426 души, което я прави най-голямата в системата ►

на СИБ в страната. От тях 560 души са в трета група по степенята на уврежданията, 585 - във втора, 104 - в първа, 154 - в първа група с чужда помощ, без ТЕЛК са 23-ма и работещи - 8 души. Организацията се състои от 9 съставни дружества - Кубрат - 528, Бисерци - 183, Беловец - 171, Севар - 156, Мъдрево - 152, Глоджево - 82, Звънарци - 69, Божурово - 51

и Сеслав - 34 души. В тях членуват и хора с увреждания от други населени места, където няма изградени дружества.

Действащи клубове има в Кубрат, Беловец, Глоджево, Бисерци и Звънарци. Без клубове засега са в Мъдрево, Божурово и Сеслав, а в Севар клубът се ползва съвместно с

пенсионерите от селото.

Около 1 200 души с увреждания са получили през миналата година по два куб. м. дърва за огрев на преференциални цени. Целеви помощи за трудноподвижни лица са получили 170 души на обща стойност 8 300 лева. ОО на СИБ чрез своите дружества е предоставила на всички желаещи хора с увреждания информационно-консултантски услуги.

За пример са клубовете в Кубрат с председател Нина Костадинова и в Беловец с председател Миннет Яхова. Към тях има изградени и вокални групи, които вече имат многобройни награди и грамоти

от различни местни и национални фолклорни фестивали.

Състояха се разисквания, зададени бяха и конкретни въпроси, на които бе отговорено компетентно. Накрая бе приета и план-програмата за дейността на общинската организация на СИБ през 2017 година. ■

ИСПЕРИХ

В Исперих се проведе годишното отчетно събрание на общинската организация на СИБ. Гости на събранието бяха Радослав Няголов – председател на РО на СИБ Разград, както и представители на организациите на инвалидите в Разград, Кубрат и Завет.

Равносметката за работата на УС на общинската организация направи председателят на организацията Веселин Добрев. Той се спря подробно на дейността на организацията през изминалата година и я отчете за успешна. Като основен проблем той изведе осигуряване на достъпна среда за инвалидите в града и посочи като положителен пример общинската администрация, Районния съд, Български пощи и дирекция "Социално подпомагане"

Основен проблем през годината е бил да се осигури достъпната среда за инвалидите в града

Осъществена бе дългоочакваната мечта на пенсионерите и инвалидите за откриването на социалния дом. Осигурено бе оборудване на клуба, нужни са обаче още столове и маси за посетителите. Инвалидите разчитат на спонсор за закупуване на плазмен телевизор. Осъществява се активна дейност във всички населени

места в общината. В доклада бе изказана и благодарност за добрата съвместна работа с РО на СИБ.

В изказванията инвалидите поискаха достъпна градска среда, осигуряване на още паркинг-места за инвалиди.

На събранието беше приет план за работа през 2017 година. ■

Елена ЕНЕВА**РАЗГРАД**

Общото отчетно събрание на РО на СИБ - Разград се проведе на 25 април 2017 г. в сградата на общината. Присъстваха 31 делегати. Събранието беше ръководено от председателя Радослав Няголов.

След като изслушаха всички доклади присъстващите направиха обективен анализ на трудните условия за живот, на които са подложени хората в неравностойно положение във всички сфери. Предложено бе облекченията за пътуване да не се отнасят до влак, а за автобус, тъй като няма влакове до определени дестинации, не

всички населени места имат гари, а и качването на влака е истинско изпитание за инвалидите. Друго предложение посочи необходимостта от една единствена инвалидна организация, а не разделени на диабетици, глухоними ...

Г-н Няголов обобщи изказванията и съобщи, че през май предстои обучение на УС и обученията ще бъдат приоритет за организацията. ■

ХАСКОВО**Мариана ПОПОВА**

На 04. 05. 2017 г. бе проведено редовното годишно отчетно събрание на РО на СИБ - Хасково за 2016 г. В събранието взеха участие всички делегати от основните организации, дружества и сдружения, членувачи в регионалната организация на СИБ.

С отчета ни запозна дългогодишният председател на РО на СИБ Милка Костова. Работата е била насочена към активното участие в укрепването на граж-

**Богатата дейност
е довела до подобряване
качеството на живот на
хората с увреждания и за
тяхната социализация**

данското общество, но и предпазване от въвличане в политически борби. В отчета бе засегната дейността на всяка една от съставните организации. Във всички тях кипи живот. Отбелязват се важни дати като Международния ден на хората с увреждания, Осми март, Денят на Европа, Великден, Коледа и Нова година, дните на населените места и др. Организирант ►

ХАСКОВО

се мероприятия, като честване на рождените дни, Деня на християнското семейство, организират се екскурзии в различни дестинации и др. Това е довело до подобряване качеството на живот на

техните членове и по-добрата им социализация.

Така представеният доклад бе обсъден и приет единодушно, като бяха засегнати значителните проблеми, с които продължават да се сблъскват хората с увреждания. Поради подменения състав на повечето Управителни съвети се стигна до заключението, че се изпитва нужда от обучение и тренинг на новите членове, запознаване с устава на СИБ и начина на работа в самата организация. Беше отбелязано и съдействието на повечето кметове по населените места за подобряване на жизнения стандарт на хората с увреждания и толерантното им отношение към тях.

Бяха приети отчетът на КРК и

проектобюджетът.

Г-жа Костова взе отношение по някои делови въпроси, като своевременно изрази адмирации и даде за пример клубната работа, на новоучреденото общинско дружество на СИБ „Надежда“ в Димитровград. Тя със задоволство отбеляза, че ръководството му влага във своята работа голямо желание и хъс за помощ на хората с увреждания. Членовете му са били експедитивни при запознаването с вътрешно съюзните документи и при провеждането на за-

седания, търсили са своевременно помощ и съдействие от РО на СИБ. И с гордост подчерта мащабността на Регионалната ни организация, която през години-

те съумява да се съхрани и расте, привличайки и обхващайки членове от всички населени места на регион Хасково.

Събранието протече в добра атмосфера, всички делегати изразиха своята признателност към дългогодишната професионално организирана дейност, безпрекословната всеотдайност и коректното отношение на председателката на РО на СИБ г-жа Костова.

И засвидетелстваха желанието си да помагат в живота на хората с увреждания, да продължават да осмислят своите делници и празници, за да имат усещане за сигурност и за по-достоеен живот.

Петю ПЕЕВ

КОНСУЛТАЦИЯ

I. В Кодекса за социално осигуряване (КСО) фигурират два вида осигурителен стаж с различно приложение – действителен и недействителен (признат) осигурителен стаж. Определението за действителен осигурителен стаж е визирано в разпоредбата на § 1, ал. 1, т. 12 от преходните и заключителни разпоредби на КСО, а именно: действително изслужено календарно време по трудово или служебно правоотношение; време, през което лицето е работило без трудово правоотношение; време, през което лицето се е самоосигурявало изцяло за своя сметка. Недействителен стаж е: зачитане на стаж на неработеща майка, времето на редовната военна служба за мъжете, времето, през което лицата са получавали обезщетения за безработица, закупеният осигурителен стаж и времето, през което са полагали грижи за болен член на семейството с определена загубена работоспособност над 90 % и необходимост от чужда помощ. Например: Право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 3 от КСО за 2017 г. се придобива при навършване на 61 години за жените и 64 години за мъжете, осигурителен стаж за жените – 35 г. и 4 м., за мъжете – 38 г. и 4 м., но не по-малко от 15 г. действителен осигурителен стаж.

II. НОИ определи поредния средномесечен осигурителен доход в следните размери:

- по чл. 70 ал.4 от КСО за м. януари 2017 г. – в размер на 795.09, който служи за изчисляване на индивидуалния пенсионен коефициент;

- по чл. 70 ал.2 от КСО за периода 01.02.2016 г.- 31.01.2017 г. – в размер на 773.45 лв., който служи за изчисляване размерите на новоотпуснатите пенсии с начална дата през м. февруари 2017 г.

Отчетът на Агенцията за социално подпомагане показва, че за 1 година социално слабите граждани са намалели с 22 %, т.е. намалението е с 11 000 души през 2016 г. в сравнение с 2015 г. Една от възможните причини за това намаление и спирането на помощите на хората, които неоснователно са отказали да положат обществено полезен труд. По закон тези хора са длъжни да се трудят по 4 часа 14 дни в месеца.

Работната сила е намаляла със 73 000 бройки през 2016 г. В същото време безработицата е намаляла до 7.6 %.

От младите хора на възраст между 18 и 24 години 22.4 % не работят и не учат. Техният брой се е увеличил за една година с 14 %. ■

*На 17 и 18. 05. 2017 г. в х-л "Жеравна" -
гр. Баня се проведе*

ОБЩО (ДЕЛЕГАТСКО) СЪБРАНИЕ НА СИБ

Съгласно дневният ред делегатите обсъдиха и приеха
Отчет за дейността на УС на СИБ 2016 г. и
Доклад за извършената работа в СИБ за периода 01.01.
2016 г. до 31.12. 2016 г.;
Отчет за дейността на ЦКРК на СИБ през 2016 г.;
Отчет за изпълнението на бюджета на СИБ за 2016 г. и
Бюджет на СИБ за 2017 г.

Делегатите обмениха мнения за ролята на СИБ в разви-
тието на страната в условията на новия мандат на Правител-
ството и произтичащите от коалиционното споразумение
промени в социалната политика по отношение на хората с
увреждания. ■

ЕКИПЪТ НА ТЕАТЪР „ЦВЕТЕ“ ВИ КАНИ НА **„ЖИВОТ С МАСКИ“**

Публично представяне на резултатите от четиридневна съвместна работа на хора със специални потребности, професионални актьори, психолози и други специалисти от помагачи професии, които считат дискриминирането на хората с увреждания на пазара на труда, за сериозен проблем. В края на вечерта ще имате възможност за дискусия със съмишленици от Белгия, България, Гърция, Италия, Латвия, Турция и Хърватия. Събитието се реализира в рамките на проект „Образователният театър - център на интеграция и доказване на работен потенциал на хора с увреждания“, финансиран от програмата на ЕС „Еразъм+“. Очакваме Ви на **16.06.2017г., от 18ч. в Националния военноморски музей, ул. "Черковна" 92, гр. София.** Ще бъдем благодарни на подкрепата на обществеността и особено на медиите, които каним да отразят този международен акт на солидарност в борбата за равнопоставяне на хората с увреждания.

Изпращайте Вашите коментари на фейсбук страницата на проекта <https://www.facebook.com/educathe.plus/>, както и на пощата на театър „Цвете“: theatre_tsvete@abv.bg
Tsvete Yaneva

Theatre „Tsvete“

www.theatretsvete.eu

+359 886319605

“БОГАТ Е ТОЗИ, КОЙТО ДАВА”

Х.Николай КОЛЕВ

На 4 април 2017 г., пред събралото се множество в „Клуба на инвалидите и пенсионерите“, поетесата инж. Елда Живкова представи новата си стихосбирка „Търновград“. Книгата е издадена през ранната пролет на 2017 г., изцяло благодарение на усилията на нейната авторка и техническата помощ на Мартина Принова. Пред дошлите да се насладят на художественото слово, които основно бяха от средите на хората с увреждания, инж. Елда Живкова представи рецитал от над тридесет лирически бисера, които проследяват нейното дългогодишно творчество. Естествено акцентът падна на творбите от новата стихосбирка „Търновград“.

Инж. Елда Живкова е родена в дунавското селце Дъбован, но животът и във Велико Търново е свързан с отдадеността към съпруг, деца и внуци. Тя е автор на няколко великолепни стихосбирки: „Живот един“ (1997 г.); „Изпепелени“ (1999 г.); „Уморих се“ (2003 г.); „Надежда“ (2009 г.); както и детската книжка „Малката принцеса“ (2010 г.). Поезията и засяга любовта, семейството и Родината, но отделя много внимание на социалните проблеми на нашата съвременност.

В обобщение трябва да се отбележи, че както инж. Елда Живкова, така и нейната лирика се познават много добре от всички членове на великотърновската организация на СИБ, които посрещнаха творбите от новата книга с голям интерес и трепет. След края на художествения рецитал бяха изказани многобройни добри думи за поетесата, както и десетки благопожелания за здраве, бодрост и бъдещи творчески успехи. ■

ЗА КОНКУРСА НА ОТТО ВОСК BULGARIA LTD И СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

СВЕЩНИ ПРОЗОРЦИ

Разказ от Милка СТЕФАНОВА

Аз съм Божанка Божкова по баща и по диплома и дори след като се омъжих, зазаях това име. За учениците си бях „другарката Божкова“, но малко преди да ампутират стъпалото н единия ми крак и до под коляното на другия, станах „Госпожата“. В катастрофата мъжът ми загина, аз останах „инвалид с трайни увреждания“. Благодаря на Господ, че децата ни не бяха с нас. Синът, снахата и малкият Стефан (на името на именит наш артист, който заедно с жена си кумуваха на сватабата им) заминаха за Канада. Там синът завърши второ висше – медицина, там се роди внучката нона. Дъщерята, тогава абитуриентка, посвети силите и младостта си на мен. Не мога да съм сигурна, че хората ме обичат – със сигурност ме обича дъщеря ми. Тя замени тристайния ни апартамент за малка еднотажна къща, тя ми направи достъпна среда в новия ми дом така, че с инвалидната количка да се самообслужвам, да посеща-

вам събранията на нашата организация, дори от време на време да ходя на театър или на София-филм-фест, когато гостува в града ни.

На милата си дъщеря дължа толкова много! Тя заради мен остана неомъжена..Вчера ми вика:

-Мамо, имам хубава новина за теб! Батко и кака със Стефчо и Нона налято си идват за цял месец! Как се радвам само! Най-после на живо да се видим, не по скайпа.

- Аз също се радвам, дъще! Жалако само, че не ще се включа пълноценно в посрещането им...Тежестта пак ще падане върху теб!

- Какава ти тежест! Щастлива съм, мамо!

На сина си д-р Събев ще мога да се похваля, че не живея непълноценно. Ще му дам папката с журналистическите ми публикации – да чете! А внучетата...Ще намеря ли общ език с тях, след като толкова години не съм общувала с техни връстници?!

Привечер излезе силен вятър. Някога обичах да се ▶

► боря с насреещените му по-риви – да не възпира движението ми напред. Сега се чувствам удобно само като застана до тъмния прозорец на стаята си и гледам как вятърът разлюшква гъстите корони на отсрещните дървета... Осветени от уличните лампи в сивобелезничково, те те приличат на гигантски северни лишеи. А зимните хали рисуват още по-причудливи видения... От северния кухненски прозорец обичама да гледам светещите прозорци на отсореищия блок. Мъжът с побелялата коса и жена му, подстригана по момчешки, от четвъртия етаж, неизменно лягат рано, след новините по БНТ, само в почиивните дни гледат по-дълго телевизия. Затова пък стават най-рано – вероятно да готвят и перат на нощната тарифа на тока. Като моята дъщеря... почти веднага след тях светват нощната лампа на ученичката от втория етаж и прозорецът на приятелката ѝ от първия – навярно сутрин подготвят уроците си. Но аз с надежда все поглеждам към прозорците на тре-

тия: там живееше колега от моето училище с жена си – детска лекарка... Преди няколко години си отидоха отсвета набързо, един след друг. Синът им, професор в УНСС, всяко лято си идва да навести гробовете им и да нагледа апартамента. И аз по детски се радвам, щом светнат техните прозорци!

Така убивам безсънието, което започна да ме мъчи: с чуждия живот в светещите прозорци. Те ми подсказват теми и

сюжети за разкази, каквито, докато бях здрава, не мислех, че мога да напиша. И аз обичам хората, но не всички, а само честните и почтените. Защото има и други около нас, незаслужаващи нито обич, нито уважение. Като бесния безумец, връхлетял върху колата ни...

Светещите прозорци – това означава, че зад тях има живот и труд, и обич, и признателност... Всичко!

Обичам светещите прозорци. И се надявам, че някой, отнякъде, понякога поглежда и към нашия светец прозорец... ■

ГОСТУВА НИ ТЕНЬО ТЕНЕВ - ЧОВЕКЪТ ПЕРПЕТУМ МОБИЛЕ

В началото на май Арт-клуб София проведе поредната си сбирка, на която гост бе Теньо Тенев – един изключително интересен човек, който разказа интересни неща за себе си, за работата си, за творчеството си и подари на клуба някои от книгите си. Двата часа среща с него преминаха неусетно. И за да станете поне малко съпричастни с онова, което чухме и видяхме, ето един кратък разказ за него от

Петра ТАШЕВА

Образ невъзможен: пастир, човек с три дипломи и с три книги, писател, инструктор, пътешественик, кинаджия, театрал, полиграфист, кулинар, фотограф, журналист, лесничей, издател - всъщност кой е той?

От четвърт век свързвах името на Теньо Тенев с фирма „Зелена вълна“, която тази година стана на 25 години. Знаех, че фирмата му подготвя шофьори, че той е автор на литература, сценарии за филми по пътната безопасност, че е издал книги и учебници. Мислех си: Теньо е човек на техниката! Но когато научих, че е изкушен от перото и прочетох трите му книги, разбрах, че не съм го познавала достатъчно. Пред мен се разкри

човек с три дипломи, чудак, чешит с много интереси и знания, любознателен пътешественик из всички континенти. А онова, което ме

плени, бе неговото сладкодумие! Изчетох на един дъх и трите му книги: „Американска аптека“, „Любовен роман“ и „Страстната седмица“. Писанията му са занимателни мозайки, чийто жанр трудно се определя. Общото, което ги свързва, са автобиографичните изповеди - искрени, вълнуващи, запомнящи се!

Книгата му

„Страстната седмица“ е с разкази за светите места в Израел и тайнствата на религията. „Любовен роман“ е поклон на мъжа към жени-

*Теньо се къпе в река
Йордан и става и хаджия*

те, сред които първенството е на майката - светица за сина. Следва майката на децата му. Но за всяко момче една е жената, която е събудила в него мъжа, силата, мечтата. Тя е любовта в живота му. Любопитна е „Американска аптека“. Защо тъй е озаглавена? Оказва се, че аптеките в Америка са като някогашните наши селски СМЕСЕНИ магазини или магазини „ВСИЧКО ИМА“: тук можеш да похапнеш, да си купиш джобен часовник или будилник или да си вземеш за временно ползване книга. Най-хубавото на книгата на Тенев е, че можеш да си я препрочиташ, да черпиш или отричаш опита му като кулинар и като неуморен пътешественик по света. А най-полезното е, че винаги ще се забавляваш, защото авторът безспорно е разностранна и любопитна личност. Ето как той сам се представя: „Завършил съм три факултета, преминал съм обучение по ергономия, специализирал съм фотография в Германия, изучавал съм автомобили в най-големите фир-

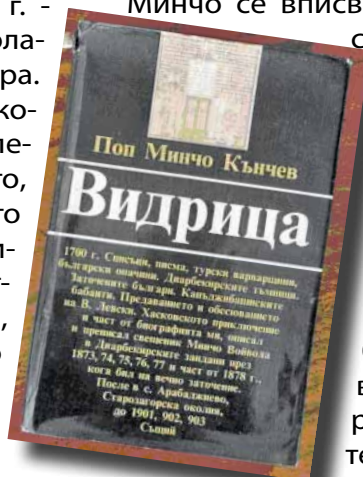
ми в Европа, притежавам инструкторска правоспособност за всички категории автомобили. И за да шашна няко- го, ей така, между другото, му споменавам, че съм бил и директор на театър. Като студент бях и артист в операта, един сезон играх в „Аида“ - бях предният ляв крак на слона, бях и „войник“ от филма „Царска милост“ и „нещо“ в „Хитър Петър“. Познавам и полиграфията - мога да работя на почти всеки пост в печатницата“. Теньо е завършил Лесотехническия университет и е бил лесничей в Тревненския балкан в Горско стопанство „Плачковци“. От 1974 г. е на работа в Централната комисия по безопасността на движението и отговаря за пропагандната дейност. Задочно завършва Машинно-електротехнически институт и специализация по журналистика в Софийския университет. Специализира още в заводите „Даймлер Бенц“ - Германия и „Берлие“ - Франция. Създава списание „АЕ“ за литературни дебюти и вестник „Партньор“ - за проблемите на безопасността на движението. Член е на Съюза на

► ГОСТУВА НИ ТЕНЬО ТЕНЕВ ...

българските журналисти и носител на наградата „Златно перо“. Роден е на 1 януари 1939 г. - навръх Нова година, в с. Коларово, на 12 км от Стара Загора. Обожава дядовците си, от които освен името си е наследил любовта към познанието, пътешествията и великото тайнство на религията. Живял е в семейството на Магда Петканова - драматуржка, поетеса и писателка, чийто песни „Ако зажалиш някой ден“, „Снощи те видели нашенци край село“, „Свещите запалих“ и днес се пеят, а професорката по възрожденска литература Надежда Драгова е негова братовчедка. Тя му е духовен наставник още от детството.

Потомък е на поп Минчо Кънчев, чийто паметник се извисява днес „сред село“. Свещеник поп Минчо Войводата (1836-1904) остава ярки следи в нашата история като революционер. Съратник на Левски, заточен е в диарбекирските зандани. А в литературата поп Минчо се вписва с ръкописната си книга „Видрица“.

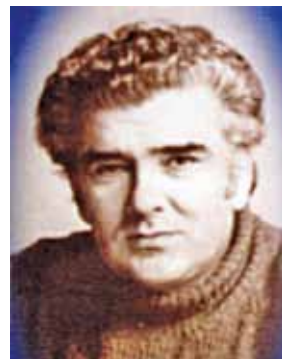

Много още неща разказа г- н Тенев на срещата и обеща пак да ни гостува, защото предстои да публикува и книга в електронен вариант с изключително интересна формация за най-големите реки в света, за градовете около тях, за своите пътешествия и впечатления от различни краища на света. ■

На семинар, организиран от Европейския съюз в София на 31 март 2017 г., Теньо Тенев бе награден с Почетен медал на Министерството на вътрешните работи. Той бе удостоен с отличението за оказано съдействие и конкретна помощ на МВР в защита на националната сигурност, опазване на общественения ред и противодействие на престъпността.

Памет

АНДРЕЙ ГЕРМАНОВ е роден на 17.06.1932 г. в село Яворово, сега квартал на Цонево, Варненско. През 1959 година в живота му почти едновременно се случват три съществени събития: на 20 май 1959 г. се ражда дъщеря му Александра, излиза първата му стихосбирка „Кълнове“, назначен е на работа във вестник „Народна младеж“. 1975 е годината, в която излизат стихосбирките му „Каменна земя“ и „Нови четиристишия“.

От есента на 1976 година е тежко болен, но продължава да пише. Излизат от печат „Взривна зона“ (1977), „На светлина превърнат“ (документална повест за Георги Генов, 1978), „Границата на снега“, „Самоубийствено живеем“ (1979), „Олелии“ (стихотворения за деца, 1979), „Други четиристишия“ (1980). Умира от втори инсулт на 15.05.1981 година.

ЧЕТИРИСТИШИЯ

Внимавай с думите си, брат, че ехото отеква дълго.
Внимавай, докато си млад, че ехото отеква дълго.
Изпуснеш дума – после тя сто пъти чуква те в челото,
нататък връща те назад. . . Че ехото отеква дълго.

*

В труда, в живота, в обичта цени това, което имаш.
Останалото е мечта – цени това, което имаш.
Предидното го няма вече, а идното не е дошло.
Ти нямаш много на света. Цени това, което имаш.

*

Пари, привързаност, слова умей да губиш със усмивка.
Любов, възникнала едва, умей да губиш със усмивка.
Животът – той е вечно губене и всяко губене е болка,
но именно пък затова умей да губиш със усмивка.

*

Пчела, прости, не те видях. А ти лежиш сега без сила,
във моята гореща длан горящо острие забила.
Боли ме, но не зная аз по-благородно благородство:
с живота си да заплатиш за правото да носиш жило.

*

Веднъж пречупил се, до края ти вече няма да си твърд.
Веднъж излъгал, в съвестта си ти ще се ровиш като кърт.
Лъжата може да е малка, но няма мъничка лъжа,
тъй както мъничко убийство, тъй както половинка смърт.

ВЕЛИКДЕНСКО ЧУДО: 5-годишният Михаил проговори след лечение в барокамерата на УМБАЛ Бургас

Семейството на детето пътува от Раднево до Бургас за процедури в барокамерата

За семейството на 5-годишния Михаил Георгиев от Раднево този Великден е един от най-щастливите. А причината е, че момченцето вече може да говори след терапия в барокамерата на УМБАЛ Бургас.

„Доскоро синът ми издаваше само звуци. Наши познати ни посъветваха да опитаме лечение в барокамера и така се свързахме с д-р Даниела Люцканова от УМБАЛ Бургас. Проведохме първия курс от терапията през октомври миналата година и в следващите месеци ефектът бе чудодееен. Виждаме го както ние, така и учителите в детската градина. Михаил вече казва отделни думи и словосъчетания, научи българската азбука, а след това и английската, може и да брои до 10”, казва с усмивка бащата Минчо Георгиев. На Великден семейството приключи и втория курс от терапията, с надеждата този път ефектът да е дори по-голям. Георгиеви имат по-голямо дете, което страда от малформативен синдром и е със 100% инвалидност. Заради това двойката реагира много бързо, когато забелязва, че няма развитие в речта на по-малкия им син. Михаил първоначално посещава логопед и ресурсен учител, но когато отново няма напредък, започват да се интересуват от други форми на терапия. След препоръка от познати, решават да се доверят на лечение в барокамера и не бъркат. Малко след първия курс на хипербарната оксигенация Мишо се концентрира за по-дълго, има по-добра координация на ръцете и най-важното – говори. За първи път казва ясно и думата мама.

„Добрите резултати, които постигнахме, са обща заслуга. Много помогна това, че родителите реагираха навреме. Те се свързаха с мен за консултацията и ми се довериха изцяло за терапията. Паралелно с това Михаил продължава да ходи при логопед и ресурсен учител, което надгражда терапията”, споделя д-р Даниела Люцканова, която е сертифициран специалист по хипербарна оксигенация с над 10-годишен опит. По време на курсовете, всеки ден семейството от Раднево пътува по общо 3 часа, но е категорично, че усилията си заслужават.

„Много благодарим на лекарите от Хипербарния комплекс към УМБАЛ Бургас - д-р Даниела Люцканова и д-р Георги Матев, ко-

► *ито през цялото време бяха изключително мили с нас. Надяваме се терапията да продължи да помага на Михаил”, споделят Минчо и Диляна Георгиеви.*

Важно за пациентите е да знаят, че хипербарната оксигенация има изключително добър ефект при лечението на редица заболявания, защото насища клетките с кислород. Тя се прилага при диабетно стъпало, множествена склероза, детска церебрална парализа, изгаряния, бавно зарастващи рани, проблеми със слуха, декомпресионна болест при водолази, пациенти, преживели инсулт и инфаркт, както и при редица други състояния. Терапията с кислород повлиява благоприятно както физическото, така и менталното състояние на пациента. Засега Здравната каса не покрива този тип лечение, но при няколко процедури, пациентите могат да ползват отстъпка. Всички, които се интересуват дали хипербарната оксигенация е подходяща за тях, могат да се консултират с д-р Даниела Люцканова на тел.: 0879 357 722, както и с д-р Георги Матев на тел.: 0878501121 (в делнични дни). ■

Надежда Гендова
УМБАЛ Бургас АД
Връзки с обществеността
0884 808 935

ОТТО БОСК BULGARIA LTD И СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ (СИБ)

**ОБЯВЯВАТ КОНКУРС ЗА
ПУБЛИКУВАН
В СП. КУРАЖ -
ИЗДАНИЕ НА СИБ -
ОЧЕРК, РАЗКАЗ,
ПЪТЕПИС ИЛИ
РЕПОРТАЖ, НАПИСАН
ЛИЧНО ОТ ХОРА,
ПРЕТЪРПЕЛИ
АМПУТАЦИЯ**

Специално жури ще номинира десет от предложените и публикувани творби, първите трима ще бъдат удостоени със следните награди от фирмата Otto Bock Bulgaria LTD:

- 1 награда – таблет;
- 2 награда – тридневна почивка за двама във Веллингград;
- 3 награда - два билета за концерт в НДК по избор.

Конкурсът започва да тече от 15 април и ще приключи до 15 октомври 2017 г. Резултатите ще бъдат отчетени през ноември 2017 г.

Фирмата осигурява и хонорара на журито.

СОЛИДАРНА МРЕЖА ЗА ОВЛАСТЯВАНЕ НА БЕЗРАБОТНИ МЛАДЕЖИ И ВЪЗРАСТНИ ХОРА „РЕЗИДЕНЦИЯ БАБА“

„Резиденция Баба“ свързва безработни младежи от града с възрастни хора от селата. Инициативата предлага и популяризира механизми за самопомощ и солидарност, включително чрез изграждането на мост между поколенията. Проектът създава нови социални възможности за младите участници и за възрастните хора от обезлюдени села, в

чиито домове младежите отсядат за един месец. Една от дългосрочните цели на взаимодействието между участниците е разработването на иновативна идея за продукт или услуга, които да привлекат интерес към селата и да решават местни икономически, социални, екологични или други проблеми.

Проектът е реализиран чрез Програмата за подкрепа на НПО в България, и не случайно. От самото начало на работата си по него „Фабрика за идеи“ създаде оригинална визуална идентичност, която по-късно помогна на десетки хиляди хора от цялата страна да разпознаят „Резиденция Баба“. Разказаните в медиите любопитни истории за млади и стари не са една и две и те сами по себе си говорят за успеха на проекта. Затова тук акцентираме върху уменията на „Фабрика за идеи“ да разказва, споделя и увелича нови последователи.

ПРАКТИКА

„Резиденция Баба“ се появи в публичното пространство със силна кампания в интернет с фейсбук страница и сайт, посещения в университети и неформални срещи. На избрани места в София и Пловдив бяха разпространени плакати и брошури, които да привлекат за участие безработни младежи. Фейсбук страницата се превърна в платформа, която представя и други инициативи, свързани със съвременни подходи и гражданска активност в българското село. За по-малко от година тя привлече повече от 5000 харесвания и последователи, като всяка публикация беше следена от поне 1000 души и споделяна до много повече.

През декември 2015 г., заедно с Общинска фондация „Пловдив

**Проект на Асоциация
„Фабрика за идеи“ в
партньорство с Асоциация
за антропология, етнология и
фолклористика „Онгъл“ и
Общинска фондация
„ПЛОВДИВ 2019“**

**Място на изпълнение:
Област Пловдив
период на изпълнение:
април 2014 - април 2016**

2019”, беше организирана фотоизложба на главната улица в Пловдив, която разказваше за престоя на младежите в селата.

„Фабрика за идеи“ продължава да развива проекта и да привлича подкрепа за инициативи като доброволческата баба-мрежа или кампанията за записването на професионален диск с автентичния фолклор на Дряновските баби.

Какво цели „Резиденция Баба“ и как го постига? Проектът създава нови социални възможности за младите участници и за възрастните хора от обезлюдени села, в чиито домове младежите отседат за един месец. Една от дългосрочните цели на взаимодействието между участниците е разработването на иновативна идея за продукт или услуга, които да привлекат интерес към селата и да решават местни икономически, социални, екологични или други проблеми. В пилотната си фаза по Програмата проектът даде възможност на 17 младежи да бъдат в помощ на 15 домакинства в четири села с трайна тенденция към обезлюдяване в община Лъки, Пловдивско.

Основните методи и инструменти, които „Фабрика за идеи“ и партньорите ѝ ползваха и прилагаха, бяха обучения по социално предприемачество, дизайн и системно мислене и други подходи, основаващи се на емпатия и поставяне на човека в центъра на решенията. Включени бяха и обучения за придобиване на умения за осъществяване на теренни етноложки проучвания; редовно се провеждаха сесии за рефлексии и даване на обратна връзка; беше предоставена менторска подкрепа.

РЕЗУЛТАТИ

Основният урок от изследването е, че възрастните се нуждаят не толкова от физическа помощ, колкото от контакт. Важен урок е и внимателното използване на думата „помощ“ – хората в селата нямат нужда от помощ, а от равностоен партньор в общуването, живота и формулирането на решения.

Резултатите от пилотното издание на „Резиденция Баба“ показват, че: над 75% от младежите трайно са променили отношението си към своята роля за възстановяването на икономическия и социалния живот в българското село; села, които в началото не са искали да участват в проекта, вече имат желание да се включат в следващо издание; 100% от изследваните домакинства считат, че проектът е донесъл полза за общността, макар в началото да са били скептични.

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ :

www.ideasfactorybg.org/ifactory/baba-residence/

<https://www.facebook.com/ngogrants.bg/photos/a.>

ЕДНО ИСТИНСКО ПРИЯТЕЛСТВО

Стефан СТОЙЧЕВ

В пловдивския жк „Тракия“ всяка сутрин 80-годишният Георги Къшев точно в 9 часа храни любимите си гълъби. Не го спират ни студ, ни жегата, ни болести, ни решение на ТЕЛК!

А красивите птици винаги изпращат свой „наблюдател-разузнавач“, който им дава знак, че бай Георги идва и ятото полита към него. Истинско приятелство, истинска любов, истинско чудо! ■

**Ако сте пропуснали да се абонирате за с КУРАЖ,
може да го направите до 15 юни във всички
пощенски станции в страната.**

Каталожен номер - 1410

Цената за един месец е 0,50 лв.

А до края на 2017 г. - само 3 лв.

Възползвайте се от тази възможност!

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 5

ВОДОРАВНО: 1. „Народен“. 7. Атол. 8. КА. 9. „Нос“. 10. „Как“. 11. Ас. 12. Мато. 13. Мане (Едуард). 14. „Ора“. 16. Ботаник. 18. Олина. 19. Ре. 20. Екар.

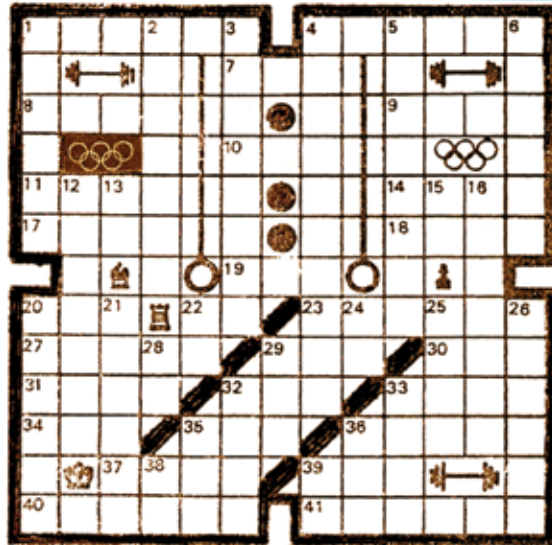
ОТВЕСНО: 1. Нана. 2. Атос. 3. Рос (Джон). 4. Ол. 5. Екатерина. 6. Нако. 10. Каноник. 12. Ма. 13. Мито. 15. Акар (Йожен). 16. „Бор“. 17. „Але“.

КРЪСТОСЛОВИЦА

Съставил: **Иван МАНЧЕВ**

ВОДОРАВНО:

1.Известен бразилски футболист, световен шампион 1958 и 1962 г. 4. Европейска столица. 7. Холандски шахматист (1901-1981). 8.Цар на Юдея (40-4 пр.н.е.). 9.Един от месеците на годината. 10. Езеро между САЩ и Канада. 11.Река в Монголия, приток на р.Селенга. 14. Равен резултат при игра на шахмат и други спортни състезания. 17. Герой на Жул Верн. 18. Овощно дърво. 19.Наниз, низа, редица. 20. Шахматен термин. 22. Марка наши телефони. 23. Съветски състезател по гребане, олимпийски шампион от 1956, 1960 и 1964 г. 27. Серия американски космически кораби. 29.Партия игра на тенис. 30. Наименование. 31. Строфа от девет стиха (литер.). 32.Вид спорт. 33.Френски художник (1824-1888). 24. 13-ият ден на месеца у древните римляни. 35.Несполучлив удар на топката при футбол. 36. Циркова площадка (мн.ч.). 37. Марка крем за бръснене. 39. Иглолистно дърво от сем.борови. 40. Вид рибарска лодка. 41. Вътрешният слой на окото.

ОТВЕЧНО: 1.Съветски атлет,олимпийски шампион по спортно ходене не 20 км. 1956 г. 2. Наш състезател по свободна борба,трикратен европейски шампион 1968, 1969 и 1970 г. 3.Съветска състезателка по гребане, олимпийска шампионка 1960 г. на 500 м. 4.Узбекистански боксьор, носител на сребърен олимпийски медал от Рид де Жанейро. 5. Наша състезателка на висок скок, носителка на сребърен олимпийски медал от Рио де Жанейро. 6. Състезател ГДР по гребане, европейски шампион 1964 г. 12. Десетокрак рак. 13. Град в Германия. 15. Река в Северозападна Франция, приток на Сена. 16.Страстен любител на музиката. 20.Съветска гимнастичка,олимпийска шампионка – 1956 г. и 1964 г. - отборно. 21.Основен устойчив тон на лада. 22. Японска мярка за течни тела. 24. Инициалите на първата жена-космонавт. 25. Древногръцка богиня на победата. 26. Планина между Рила и Витоша. 28. Музикална нота. 29.Течност, получена чрез изтичане на плодове. 32. Град в югоизточна Франция. 33. Монголски скотовъдец. 35.Провлак в югоизточна Азия. 36. Разказ от А.Куприн. 38.Град в Сев.Франция. 39. Река във Франция.

ЮЛИ

●8. - 140 г. от
рождението на
Елин Пелин
(Димитър Стоянов)
– български писател
(1877–1949);

ПАМЕТТА НА БЪЛГАРИЯ

●18. - 180 год. от
рождението на Апостола
на свободата Васил
Иванов Кунчев –
ЛЕВСКИ
(1837–1873);

●23. - 75 г. от смъртта
на Никола Йонков
Вапцаров – български
поет (1909–1942).

